

Interview Paulien Oogjen

Zorgen over peuter of kleuter? Snelle actie is geboden!

Vrijwel elke basisschool heeft weleens te maken met een peuter van 3,5 jaar die wordt aangemeld en waarvan ze zich afvraagt: is onze school de beste plek voor dit kind? “Soms is er al een heel dossier over het kind, bijvoorbeeld als het naar de peuterspeelzaal gaat. Maar er zijn ook kinderen die niet op een voorschoolse voorziening zitten, maar waarover ouders wel veel zorgen hebben. Steeds vaker zien we dat ouders vinden dat hun kind recht heeft op een normale start in een reguliere basisschool. Zij kiezen er bewust voor om hun kind aan te melden en vinden dat de basisschool het onderwijs passend moet maken voor hun kind. Zij claimen daarmee in wezen het recht op passend onderwijs”, vertelt Paulien Oogjen, jonge-kindspecialist bij het SOT.

THUISZITTENDE KLEUTERS

In het verleden werden deze kinderen nogal eens aangenomen. We hebben het dan over kinderen die een algemene ontwikkelingsachterstand hebben, een taalachterstand of gedragsproblemen. Vaak is het nog onvoldoende duidelijk op welke plek het best aan de onderwijsbehoeften van het kind kan worden voldaan. “Als zo’n kind in een grote groep komt, kan dat enorm misgaan. We kennen

allemaal de kleuter die zich extreem terugtrekt of juist probleemgedrag laat zien. Scholen kiezen er in dat soort situaties nogal eens voor om de onderwijstijd te beperken. Het kind gaat dan enkele uurtjes per week naar school en blijft verder thuis. Het zijn thuiszitters die we officieel niet zo mogen noemen, omdat kleuters nog niet leerplichtig zijn... Sommige scholen halen mij er dan vrij snel bij, andere wachten totdat het kind bijna 5 jaar wordt. Dat is zó jammer. Daardoor gaat kostbare tijd verloren, terwijl deze kinderen juist zoveel extra’s nodig hebben!”

VERHELDEREN VAN ONDERWIJSBEHOEFTE

Gelukkig groeit bij scholen het bewustzijn dat ze éérder contact mogen zoeken met samenwerkingsverband ZOUT, namelijk als het kind officieel wordt aangemeld. “Ik start dan meestal met een observatie op de voorschoolse voorziening om de onderwijsbehoeften van het kind in beeld te brengen. Zo maak ik duidelijk wat het kind nodig heeft om het te redden op de basisschool. Met de ouders, de school van aanmelding en eventueel de voorschoolse voorziening bespreek ik of de school dit kan bieden. Als de school dat niet kan, heeft ze 6 weken de tijd om een andere school voor het kind te vinden. Want de school waar het kind wordt aangemeld, heeft uiteraard wel de gebruikelijke zorgplicht. Als we denken dat dit niet gaat lukken, zoeken we een beter passende onderwijsplek. Dat doen we samen met de basisschool waar het kind is aangemeld”, legt Paulien uit.

ONDERWIJS-ZORGARRANGEMENT

Voor sommige kinderen, bij wie er sprake is van een diffuse problematiek en die veel extra hulp nodig hebben, is een groep met zorg en onderwijs de beste plek. Paulien: “In de regio

zijn er verschillende OZA-groepen, in Zeist, Utrecht en Amersfoort. Het kind krijgt 9 maanden lang een onderwijszorgarrangement aangeboden, aangevuld met thuisbegeleiding voor de ouders. Het programma dat kinderen bijvoorbeeld op De Stuijtheuvel en de Van Leersumschool volgen, wordt samen met Youké uitgevoerd. Hiervoor is dan ook een beschikking vanuit het onderwijs en vanuit de zorg nodig. Het programma richt zich op het vergroten van hun competenties en het verbeteren van de interactie met klasgenootjes. Na afloop van deze 9 maanden wordt opnieuw beoordeeld wat de beste plek is voor het kind. Soms is alsnog een overstap naar het reguliere onderwijs mogelijk, soms is het SBO of SO beter.”

JONGE RISICOKINDEREN

Niet voor elk kind is zo'n OZA-groep de beste optie. Al was het maar omdat het programma ook heel veel vraagt van ouders. Niet elke ouder kan of wil dat. Op De Stuijtheuvel is ook een speciale groep voor jonge-risicokinderen. Deze groep richt zich op kinderen die de overstap naar het reguliere basisonderwijs sociaal-emotioneel nog niet kunnen maken.

“Denk bijvoorbeeld aan sociaal angstige kinderen en kinderen die nog helemaal ‘in hun eigen ei’ zitten en daardoor niet meekunnen in een groep van 30 kleuters. Bij deze kinderen is er gewoon wat meer nodig om te bepalen of zij naar het reguliere onderwijs kunnen of dat het SBO beter is.”

VRAGEN OF ZORGEN? ZOEK CONTACT!

Zonder volledig te willen zijn over alle (tijdelijke) onderwijsmogelijkheden voor de ‘zorgenkinderen’ is de oproep van Paulien aan scholen helder: zoek direct contact als er zorgen zijn over een kind. Of het nou om een aangemelde peuter gaat of om een kleuter die nog niet leerplichtig is.

Binnen het samenwerkingsverband werken het CJG, een jeugdarts 0-4 jaar, een VVE-coach, een orthopedagoog en Paulien Oogjen samen. Deze multidisciplinaire groep bekijkt per individueel kind wat de beste plek is. “Door het samenwerkingsverband tijdig in te schakelen, kunnen we preventiever werken en misplaatsingen voorkomen. Dit is voor iedereen beter, in de eerste plaats voor het kind. Dat is prachtig!”

■